

FUNDACJA ITAKA - CENTRUM POSZUKIWAŃ LUDZI ZAGINIONYCH

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI W ROKU 2023 r.

Nazwa organizacji: **Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych**

Adres korespondencyjny: 00-958 Warszawa 66, skr. poczt. 127

Adres poczty elektronicznej: zarzad@zaginieni.pl; itaka@zaginieni.pl;

Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 22 sierpnia 2002 r.

Nr KRS: 0000126459

REGON: 014940850

CELE FUNDACJI

Celem Fundacji jest niesienie pomocy ludziom dotkniętym problemem zaginięcia, w szczególności osobom zaginionym, ich rodzinom i bliskim oraz osobom zagrożonym zaginięciem, w tym także w przypadkach zaginięć związanych z porwaniami rodzicielskimi.

MISJA ORGANIZACJI

Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych jest organizacją pozarządową, istniejącą od 1999 roku. Zajmuje się świadczeniem kompleksowej pomocy osobom zaginionym i ich rodzinom. Fundacja ma za zadanie poszukiwać zaginionych, przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego i pomagać w poszukiwaniu ludzi zaginionych. Zajmuje się również pomocą osobom dotkniętym problemem zaginięcia w kraju i za granicą, bez względu na charakter i czas zaginięcia, jak również informowaniem opinii publicznej o problemach społecznych i o konsekwencjach zaginięcia bliskiej osoby dla jej rodziny.

Zespół Fundacji tworzą ludzie, których łączą wspólne wartości: troska o dobro i bezpieczeństwo drugiego człowieka, poszanowanie praw człowieka i obywatela, poszanowanie jego prawa do samostanowienia. Nasi pracownicy nigdy nie oceniają ludzkich postaw, zachowań i wyborów. Starają się nieustannie poszerzać swoją wiedzę i doświadczenie tak, aby pomoc przyniosła ludziom ulgę w cierpieniu i doprowadzała do rozwiązania sprawy. Pracownicy Fundacji utożsamiają się z ideami demokracji liberalnej i społeczeństwa obywatelskiego. Wszelką pomoc Fundacja świadczy bezpłatnie.

Fundacja prowadzi Linie Wsparcia dla rodzin zaginionych dorosłych 22 654 70 70 oraz europejski Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000.

Kompleksową pomoc rodzinom zaginionych w poszukiwaniach oraz wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne Fundacja zapewnia poprzez prowadzenie całodobowego ogólnopolskiego bezpłatnego

telefonu interwencyjnego 116 000 Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka oraz numeru 22 654 70 70 – Linii Wsparcia dla Rodzin Osób Zaginionych oraz prowadzenie Bazy Osób Zaginionych i Osób NN.

Szczegółowe statystyki w 2023 roku :

- a) liczba zgłoszeń zaginięć małych dzieci i nieletnich zarejestrowanych w Bazie Danych Osób Zaginionych i Osób NN – 140
- b) liczba zgłoszeń zaginionych dorosłych zarejestrowanych w Bazie Danych Osób Zaginionych - 319
- c) liczba zgłoszeń osób zaginionych bez danych o wieku (zgłoszenia wstępne) -159
- d) liczba udzielanych porad rodzinom lub opiekunom zaginionych dzieci rejestrowana za pomocą narzędzi IT –2435
- e) liczba rozmów przychodzących na numer 116 000- 1 472
- f) liczba rozmów przychodzących na numer 22 654 70 70 –4 855
- g) liczba wejść na www.zaginieni.pl – sesji: 1 427 493, odłon: 208 347
- h) liczba wszystkich relacji medialnych – 21 285: w tym publikacji wizerunków osób zaginionych i promocji numeru 116 000 – 14 901

PROJEKTY REALIZOWANE W 2023 r.

1. Prowadzenie Telefonu interwencyjnego w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000.

Cele:

- Prowadzenie skutecznych poszukiwań zaginionego dziecka.
- Udzielenie członkom jego rodziny wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego.

Zakres działania:

- Prowadzenie ogólnopolskiego, bezpłatnego telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci – 116 000, dostępnego 7 dni w tygodniu.
- Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do społeczeństwa na terenie Polski, dotyczących funkcjonowania telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci.
- Rozwijanie współpracy z instytucjami profesjonalnie zaangażowanymi w poszukiwania zaginionych dzieci, w tym przede wszystkim z policją oraz mediami.
- Podstawowym celem zadania była kompleksowa pomoc w poszukiwaniach oraz wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne poprzez prowadzenie przez 7 dni w tygodniu ogólnopolskiego, bezpłatnego telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci – 116 000.

- Osoby dzwoniące na numer 116 000 oraz Linie Wsparcia dla rodzin osób zaginionych otrzymują wsparcie poszukiwawcze, psychologiczne i prawne. Dzwoniącym przekazujemy również szczegółowe informacje dotyczące procedur związanych ze zgłoszeniem zaginięcia.
- Fundacja prowadzi Bazę Danych Osób Zaginionych i Bazę Danych Osób NN. Fundacja realizuje zadania zgodnie z wdrożonymi i podlegającymi cyklicznym przeglądom procedurami obsługi merytorycznej beneficjenta. Dane beneficjentów znajdują się w zgłoszonej do GIODO, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, bazie danych.
- W Fundacji, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, zostało wdrożone RODO i powołany IODO.
- Wszystkie osoby korzystające z baz zostały przeszkolone w zakresie ochrony danych osobowych.
- Polityka Bezpieczeństwa Ochrony Danych Osobowych, w której skład wchodzi Polityka Bezpieczeństwa teleinformatycznego zapewniają minimalizację ryzyka wycieku danych w każdej z przetwarzanych form.
- Nasi pracownicy, dzięki swojemu doświadczeniu wiedzą, co zrobić i według jakich procedur zareagować w przypadku zgłoszenia zaginięcia dziecka. Pracownik Fundacji jest w stałym kontakcie z policją, w tym z Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP, a także z lokalnymi jednostkami policji w całym kraju.
- Warto zauważyć, że obecnie wiele zaginięć ma charakter międzynarodowy. Rozwiązujemy coraz więcej takich spraw. Jesteśmy jedyną organizacją w Polsce, która działa w międzynarodowej sieci organizacji zajmujących się zaginionymi dziećmi - Missing Children Europe (**31 organizacji w 26 krajach**). Dzięki temu możemy sprawnie reagować i brać udział w poszukiwaniach międzynarodowych.

Projekt finansowany przez: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i Orange Polska S.A.

Czas realizacji: 01.06.2023– 31.12.2023 MSWiA

01.01.2023-31.12.2023 Orange Polska S.A

2. Prowadzenie Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym.

Cel:

- Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania: depresji, samobójstwom i innym zachowaniom autodestrukcyjnym w populacjach o zwiększonym ryzyku.

Zakres działania:

- Przygotowanie prowadzenia Centrum Wsparcia.
- Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych, skierowanych do społeczeństwa na terenie Polski, dotyczących funkcjonowania Centrum Wsparcia.
- Stworzenie i aktualizowanie bazy danych placówek pomocowych finansowanych w ramach NFZ.
- Centrum Wsparcia to jedyne w Polsce 24-godzinne telefoniczne centrum pomocy, w którym specjaliści udzielali porad osobom w kryzysie. Centrum działało 365 dni w roku, 7 dni w tygodniu. Anonimową i bezpłatną pomoc można było otrzymać przez telefon, czat oraz e-

mail. Linie obsługiwali psychologowie, psychiatrzy, prawnicy oraz inni eksperci, których celem było wskazywanie drogi wyjścia z trudnych sytuacji życiowych, oraz wysłuchanie ludzkich trosk i dramatów.

Osiągnięte cele:

- Ponowne uruchomienie Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym
- Realizacja spotu
- Promocja linii
- Obsługa beneficjentów

Realizacja zadania przyczyniła się do:

- Wymiernej pomocy osobom w kryzysie psychicznym i ich rodzinom.
- Zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat kryzysów psychicznych i upowszechnienia informacji o nowopowstałym, jedynym w Polsce, całodobowym Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym. Z pomocy Centrum skorzystać może każda osoba, która boryka się z problemami i nie potrafi sobie z nimi poradzić.

W ramach Centrum Wsparcia funkcjonuje:

- Telefoniczne Centrum Wsparcia 800 70 2222, bezpłatna linia, która działała 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu
- E-mail: porady@centrumwsparcia.pl
- Strona www.centrumwsparcia.pl i czat
- Możliwość spotkań online
- Baza danych placówek pomocowych na terenie całej Polski

Projekt finansowany przez: Ministerstwo Zdrowia w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Czas realizacji: 01.12.2021 – 31.12.2025

3. Realizacja projektu pt. Centrum Wsparcia i Mediacji w ramach Programu Aktywni Obywatele

Cel:

- skuteczna ochrona praw dzieci do wychowania i kontaktu z obojgiem rodziców, w wyniku której zostanie zminimalizowane zjawisko porwań rodzicielskich.

Zakres działań:

- utworzenie Centrum Wsparcia i Mediacji;
- realizacja działań informacyjnych i profilaktycznych minimalizujących zjawisko porwań rodzicielskich.

Podmiot finansujący: środki Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na podstawie Porozumienia w sprawie Realizacji Programu zawartego między Fundacją im. Stefana Batorego a Biurem Mechanizmów Finansowych z siedzibą w Brukseli.

Czas realizacji: 01.11.2021 – 31.01.2023

4. Realizacja projektu: Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA

Prowadzenie Antydepresyjnego Telefonu Zaufania.

Cele:

- Pomoc psychologiczna i poradnictwo psychiatryczne osobom chorującym na depresję.
- Poradnictwo psychologiczne i psychiatryczne członkom rodzin osób chorych na depresję.

Zakres działania:

- Prowadzenie ogólnopolskiego Antydepresyjnego Telefonu Zaufania.
- Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących funkcjonowania Antydepresyjnego Telefonu Zaufania.
- Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących tematu depresji.

Podmiot finansujący: środki własne Fundacji ITAKA

Czas realizacji: ciągły

5. Realizacja projektu: Telefon Zaufania Młodych

Prowadzenie Telefonu Zaufania Młodych, którego beneficjentem są dzieci, młodzież i osoby do 25 r. ż. Linia dedykowana przede wszystkim osobom należącym do tzw. Generacji Z.

Cele:

- Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących funkcjonowania Telefonu Zaufania Młodych
- Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących tematu depresji.

Zakres działania:

- Prowadzenie ogólnopolskiego Telefonu Zaufania Młodych, w ramach którego Fundacja prowadzi: telefon, czat i sesje online w pakietach po 5 spotkań na beneficjenta.
- Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących funkcjonowania Telefonu Zaufania Młodych.
- Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących tematu depresji.

Podmiot finansujący: Fundacja LPP

Czas realizacji: 01.07.2020 – 30.06.2024

6. Realizacja projektu : Mapowanie polskiego systemu prawnego. Kampania promująca numer 116 000.

Cele :

- Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących funkcjonowania Telefonu 116 000

Zakres działania:

- analiza polskiego systemu prawa karnego pod kątem zaginięć dzieci
- kampania informacyjna, zwiększająca świadomość na temat numeru 116 000. Fundacja ITAKA zdecydowała się na informowanie o numerze 116 000 poprzez realizację kampanii na temat fake newsów i walki z dezinformacją na temat zaginięć.

Podmiot finansujący: Missing Children Europe w ramach środków Komisji Europejskiej

Czas realizacji: 01.06.2023- 30.11.2023

DZIAŁANIA I KAMPANIE PROFILAKTYCZNE DOTYCZĄCE ZAGINIĘĆ

1. 25 MAJA - MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA ZAGINIONEGO

W związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka Zaginionego, który 2023 roku obchodzony był po raz czterdziesty, federacja Missing Children Europe wezwała UE i państwa członkowskie do podjęcia działań mających na celu zwrócenie uwagi na kooperację różnych podmiotów w procesie poszukiwania zaginionych osób poniżej 18. roku życia. Fundacja ITAKA, jako członek federacji, wspierała jej działania.

Federacja podkreślała, że działania – zarówno te profilaktyczne, jak i poszukiwawcze, powinny być wypadkową wspólnych wysiłków organów państwowych, organizacji pozarządowych, służb a także osób prywatnych. Co roku w Europie dochodzi do zaginięć 250 000 dzieci. Oznacza to, że co dwie minuty dochodzi do zaginięcia dziecka. Tylko w 2022 r. na europejski numer interwencyjny 116 000 (w Polsce znany jako Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka) otrzymano 70 855 kontaktów dotyczących 6668 spraw. Spośród tych spraw aż 66% stanowiły ucieczki, a 24% uprowadzenia rodzicielskie.

- **Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego**

W 2023 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego Fundacja ITAKA wraz z Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP zorganizowała konferencję pt. Ucieczki nastolatków: motywacje, konsekwencje oraz aspekty etyczno-prawne dotyczące udzielenia pomocy osobie przebywającej na ucieczce. Konferencja była finansowana ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach realizacji projektu: Prowadzenie telefonu interwencyjnego w sprawie poszukiwania osób zaginionych, przede wszystkim dzieci. Wydarzenie zostało zapowiedziane 25 maja, a odbyło się 5 czerwca 2023 roku w formule online. Było dedykowane przede wszystkim dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, natomiast udział mógł wziąć każdy zainteresowany tematyką konferencji. W roli prelegentów wystąpili profesjonaliści, którzy na co dzień związani są z różnymi obszarami dotyczącymi dzieci i młodzieży od wsparcia psychologiczne, poprzez socjologiczne aspekty ich funkcjonowanie w Internecie, po prawo oświatowe.

2. ZAGINIĘCIA DZIECI I MŁODZIEŻY

W ramach realizacji kampanii podnoszącej świadomość dotyczącą zaginięć małoletnich i roli, jaką odgrywa numer 116 000, w 2023 roku postawiliśmy na szeroko pojętą edukację zakresu tego problemu, a także walkę z dezinformacją i fake newsami, które coraz częściej pojawiają się w kontekście zaginięć małoletnich. Materiały były rozpowszechniane głównie w sieci (m.in. treści graficzne, teksty, wywiady), co gwarantowało dotarcie do ogółu społeczeństwa. Przygotowany content dedykowany był szerokiej grupie docelowej: nastolatkom, rodzicom, opiekunom, pedagogom, psychologom czy też pracownikom ośrodków wychowawczych. W skutecznej realizacji tego celu wsparło nas factcheckingowe Stowarzyszenie Demagog.

W czasie wakacji - lipiec-sierpień powstały cztery publikacje, które można znaleźć na stronach www Stowarzyszenia Demagog i Fundacji ITAKA:

- Czy wiesz, gdzie zadzwonić, jeśli zaginie Twoje dziecko? Fundacja ITAKA oraz Stowarzyszenie Demagog rozpoczynają współpracę
https://demagog.org.pl/analizy_i_raporty/czy-wiesz-gdzie-zadzwoniec-jesli-zaginie-twoje-dziecko-demagog-rozpoczyna-wspolprace-z-fundacja-itaka/ <https://www.itaka.org.pl/material-prasowy/czy-wiesz-gdzie-zadzwoniec-jesli-zaginie-twoje-dziecko-fundacja-itaka-oraz-stowarzyszenie-demagog-rozpoczynaja-wspolprace/>
- 10 faktów o telefonie 116 000. To trzeba wiedzieć
https://demagog.org.pl/analizy_i_raporty/10-faktow-o-telefonie-116-000-to-trzeba-wiedziec/ <https://www.itaka.org.pl/archiwum-aktualnosci/10-faktow-o-telefonie-116-000-to-trzeba-wiedziec/>
- Dziecko zawsze daje sygnały przed ucieczką. Jakże?
https://demagog.org.pl/analizy_i_raporty/dziecko-zawsze-daje-sygnały-przed-ucieczka-jakie/ <https://www.itaka.org.pl/archiwum-aktualnosci/3181/>
- Jak komentujemy zaginięcia dzieci — i jak możemy zaszkodzić
https://demagog.org.pl/analizy_i_raporty/jak-komentujemy-zaginiecia-dzieci-i-jak-szkodzimy/ <https://www.itaka.org.pl/archiwum-aktualnosci/jak-komentujemy-zaginiecia-dzieci-i-jak-mozemy-zaszkodzic/>

Teksty promowane były w social mediach, na co składały się zarówno posty, jak i krótkie formy tzw. stories. Materiały publikowane były na profilach Fundacji ITAKA i Stowarzyszenia Demagog na platformach takich jak Facebook, Instagram, LinkedIn i Twitter/X (Stowarzyszenie Demagog).

Ponadto, w ramach współpracy przygotowany został specjalny odcinek podcastu Demagoga - gospodarz zaprosił do rozmowy ekspertkę i psycholożkę Fundacji ITAKA oraz analityczkę Demagoga, opisującą problem porwań, ucieczek i zaginięć dzieci. Podczas rozmowy skoncentrowano się na profilaktyce i wsparciu, jakie mogą otrzymać bliscy zaginionych, dzwoniących na numer 116 000, czyli Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka. Ponadto - rozprawiono się z najpopularniejszymi mitami, dotyczącymi zaginięć dzieci i nastolatków.

3. WERNISAŻ PRAC ZUZANNY PIECZYŃSKIEJ „NIEOBECNI SĄ WŚRÓD NAS”

Celem wernisażu była edukacja społeczeństwa i uwrażliwienie na sytuację rodzin osób zaginionych i promocja numeru 116 000.

9 września w Mazowieckim Instytucie Kultury odbył się wernisaż prac malarskich autorstwa Zuzanny Pieczyńskiej pt. „Każdego roku w Polsce znika małe miasto” zorganizowany przez Fundację ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych. Współorganizatorem wystawy było Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji oraz Mazowiecki Instytut Kultury. Wystawa była dostępna dla odwiedzających w dniach od 6 września do 3 października 2023 roku.

Obrazy powstały we współpracy artystki z Fundacją ITAKA, która pośredniczyła w kontakcie z rodzinami osób zaginionych oraz objęła prace mecenatem. Przedstawiają one czworo młodych ludzi (poniżej 18 r.ż.), którzy od lat pozostają nieodnalezieni.

Artystka przeprowadziła dokładną dokumentację ich miejsc zaginięcia, po czym namalowała w tych miejscach wizerunki zaginionych osób używając progresji wiekowych. Dla każdej osoby stworzyła 4 obrazy. W ten sposób powstał cykl obrazów przedstawiający cztery osoby, których od lat poszukuje Fundacja ITAKA: Aleksandrę Gładysiak, Annę Jałowiczor, Seweryna Adamczyka oraz Tomasza Deseckiego. Prace są wykonane różnymi metodami, część z nich widoczna jest dopiero po podświetleniu lampą LED.

Autorka prac zwróciła również szczególną uwagę na bliskich osób zaginionych. Rodzina i przyjaciele zaginionych starają się prowadzić normalne życie, ale nawet błahe, codzienne zdarzenia przypominają im o ukochanej osobie, której los pozostaje nieznany. Latami funkcjonują w bardzo specyficznym zawieszaniu, momentami tracąc poczucie realności – ten stan doskonale oddają prace Zuzanny Pieczyńskiej.

Wśród zaproszonych na wernisaż gości były rodziny osób zaginionych, media, przedstawiciele współpracujących z Fundacją.

Historie osób zaginionych przedstawionych na obrazach można przeczytać w cyklu „Z ARCHIWUM ITAKI”, który co tydzień publikujemy na naszych mediach społecznościowych oraz stronie internetowej www.zaginieni.pl.

4. UCIECZKI NASTOLATKÓW

E-BOOK PT. „UCIECZKI NASTOLATKÓW: PERSPEKTYWA PSYCHOLOGICZNA I ASPEKTY POSZUKIWAWCZE. E-BOOK DLA RODZICÓW, NAUCZYCIELI I PEDAGOGÓW PRACUJĄCYCH Z NASTOLATKAMI.

W związku z Dniem Edukacji Narodowej Fundacja ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych przygotowała e-book pt. „Ucieczki nastolatków: perspektywa psychologiczna i aspekty poszukiwawcze. E-book dla rodziców, nauczycieli i pedagogów pracujących z nastolatkami”. Współautorem publikacji jest Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji. E-book został objęty patronatem Portalu Librus oraz Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Publikację można pobrać bezpłatnie ze strony internetowej: www.nieuciekaj.pl.

1. OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ WALKI Z DEPRESJĄ

dePRESJA – bliżej, niż myślisz – Działania Fundacji ITAKA w związku z Ogólnopolskim Dniem Walki z Depresją w 2023 roku ponownie prowadzone były pod hasłem dePRESJA – bliżej, niż myślisz, stanowiąc kolejną odsłonę kampanii STOP DEPRESJI. Fundacja ITAKA połączyła siły z Wisłą

Płock, która jest jednym z najbardziej utytułowanych klubów piłki ręcznej w Polsce.

KONFERENCJE I SZKOLENIA

1. 13 września 2023 r. w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich odbyła się konferencja **„Zaginięcia wśród osób z zespołem otępiennym – jak zapewnić bezpieczeństwo podopiecznym?”**. Jej uczestnicy dyskutowali o zespołach otępiennych, czym się charakteryzują, jak komunikować się z osobą z demencją. Debatowano o skali zjawiska zaginięć wśród osób starszych, w tym z otępieniem i co można zrobić, aby zabezpieczać osoby bliskie przed zaginięciem.

Współorganizatorami konferencji był związek Stowarzyszeń Alzheimer Polska, Wydział Poszukiwań i Identyfikacji Osób Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji i Fundacja Itaka – Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych.

Było to siódme spotkanie poświęcone osobom żyjącym z otępieniem i ich rodzinom, opiekunom, które BRPO organizuje co roku we wrześniu – Światowym Miesiącu Choroby Alzheimerera. Podobnie jak w poprzednich latach konferencja miała formułę „gwiazdzista”, a debacie przyglądali się uczestnicy spotkań lokalnych zorganizowanych w niemal 100 miejscach w kraju.

2. **XI Ekspercka Konferencja Fundacji ITAKA pt. „Poszukiwanie osób zaginionych w oparciu o narzędzia, wiedzę i doświadczenie”**

W dniu 23 listopada 2023 r. miała miejsce XI Ekspercka Konferencja pt. „Poszukiwanie osób zaginionych w oparciu o narzędzia, wiedzę i doświadczenie”. Wydarzenie organizowane było przez Fundację ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych i objęte było patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji. Całodniowe spotkanie miało charakter stacjonarny i było skierowane wyłącznie do osób zajmujących się poszukiwaniem zaginionych.

Prelekcje koncentrowały się na różnych aspektach związanych z poszukiwaniem osób zaginionych. Wśród prelegentów były osoby posiadające wyłącznie praktyczne doświadczenie w poszukiwaniach osób zaginionych. W konferencji wzięło udział ponad 100 specjalistów zajmujących się zawodowo poszukiwaniem osób zaginionych.

Konferencja rozpoczęła się od prelekcji Fundacji ITAKA oraz przedstawicielki Screen Network na temat współpracy w zakresie wykorzystania technologii AI w poszukiwaniu osób zaginionych.

Podczas kolejnych prezentacji uczestnicy mogli zapoznać się z działaniem aplikacji SIRON, poszukiwaniem za pomocą dronów (bezzałogowych statków latających) z kamerami termowizyjnymi oraz działaniami Biura Współpracy Międzynarodowej w zakresie poszukiwań osób zaginionych. Poruszona została także kwestia zaginięć na granicy przez przedstawiciela Straży Granicznej.

Z kolei przewodnicy psów szkolonych metodą MTR, reprezentujący Sekcję Przewodników Psów Specjalnych MTR Wydziału Poszukiwań i Identyfikacji Osób Zaginionych Biura Kryminalnego KGP, opowiedzieli o tym jak wygląda szkolenie i praca psów maintralingowych.

Podczas konferencji omówiona została również problematyka tzw. ciemnej liczby przestępstw w zgłaszanych zaginięciach osób i kwestie uprowadzeń dla okupu w kontekście zaginięć. Dwie zamykające prelekcje koncentrowały się na możliwych obszarach działań prywatnych detektywów oraz na negocjacjach w sytuacjach kryzysowych.

Głównym celem wydarzenia była wymiana informacji, doświadczeń i możliwość nawiązania kontaktów pomiędzy przedstawicielami organizacji i służb oraz grup poszukiwawczo-ratowniczych.

WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

W 2023 roku stale poszerzaliśmy nasze działań związane z wykorzystaniem mediów społecznościowych i rozwojem naszych kanałów komunikacji w social mediach.

Do współpracy, w ramach publikacji wizerunku osób zaginionych, pozyskiwane są kolejne media, a baza danych mediów na bieżąco aktualizowana i rozbudowywana.

Pracownik Fundacji ITAKA przez 24 godziny na dobę jest do dyspozycji mediów, co skutkuje tym, że media kontaktują się z naszą organizacją przy każdej medialnej sytuacji związanej z zaginięciem. Dziennikarze chętnie korzystają z naszej wiedzy eksperckiej i współpracują z Fundacją jako autorytetem w temacie poszukiwania osób zaginionych i wsparcia psychologicznego i prawnego udzielanego rodzinom. Przedstawiciel Fundacji nie komentuje konkretnych spraw, ale wykorzystuje czas dany przez media do edukowania społeczeństwa na temat zaginięć, tego co robić w sytuacji zaginięcia bliskiej osoby i w jaki sposób zapobiegać zaginięciom.

W 2023 roku, Fundacja ITAKA ponownie znalazła się w pierwszej 10. Najbardziej rozpoznawalnych organizacji w rankingu TOP MARKA magazynu PRESS (obok Caritasu, PCK, WOŚP). Na ten wynik składają się wszystkie publikacje, zarówno publikacje wizerunku osób zaginionych w mediach, jak i publikacje wywiadów z pracownikami Fundacji.

Staramy się także na bieżąco edukować administratorów grup poszukiwawczych w mediach społecznościowych, doceniając ich potencjał w zakresie poszukiwań, a jednocześnie widząc niepokojące nas sytuacje związane z formą komunikacji o zaginięciu.

Liczba wszystkich relacji medialnych w 2023 r. – 21 285 : w tym publikacji wizerunków osób zaginionych i promocji numeru 116 000 – 14 901

Współpraca ze Screen Network – wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI)

Do współpracy pozyskiwane są nowe media wykorzystujące nowe technologie. We wrześniu 2022 r. realizowana została kampania z wykorzystaniem technologii Deep Fake. Kampania zdobyła szereg prestiżowych nagród a sama współpraca polegająca na publikacji wizerunku osób zaginionych trwa nadal. Informacje o osobach zaginionych wyświetlane są na ponad 20 000 ekranów. Komunikaty wyświetlane są na telebimach przy najczęściej uczęszczanych drogach i skrzyżowaniach, na ekranach w przejściach podziemnych, halach dworców kolejowych, czy galeriach handlowych.

Fundacja aktywnie działa na Facebooku i na Instagramie. Prowadzi też działania poszukiwawcze z wykorzystaniem mediów społecznościowych na bardzo dużą skalę. Profil Fundacji na Facebooku śledzi ponad 30 tys. osób. Niektóre posty osiągają kilkudziesięciotysięczne zasięgi. ITAKA współpracuje również z wybranymi grupami na Facebooku zajmującymi się pomocą w poszukiwaniu osób zaginionych. Poszukiwania odbywają się za pośrednictwem specjalnie założonych profili na Facebooku, które umożliwiają Fundacji zamieszczanie postów z informacją o zaginięciu na grupach i fanpagach, których organizacja nie może być członkiem.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI – W TYM Z POLICJĄ:

Współpraca z Policją

Od początku swojego istnienia, Fundacja współpracuje z policją, w tym z Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji. Współpraca opiera się m.in. na wymianie doświadczeń podczas spotkań roboczych i konferencji. Współpraca ma również charakter naukowy. Na co dzień, pracownicy Fundacji wymieniają informacje o zaginionych oraz współpracują przy prowadzeniu działań poszukiwawczych z CPOZ i komisariatami policji w różnych częściach kraju. Poza działaniami poszukiwawczymi, Fundacja realizuje wspólne działania w ramach kampanii profilaktycznych dotyczących zaginięć. W ramach rozwijania współpracy z Policją, Fundacja ITAKA zaprosiła policjantów zajmujących się poszukiwaniem osób zaginionych do wspólnej organizacji Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego.

W ramach zrealizowanych przez nas działań dla policji są m.in.:

- Cykliczne szkolenia kursu specjalistycznego z zakresu wybranych czynności w obszarze poszukiwań osób zaginionych, realizowanego w Szkole Policji w Pile.
- Wspólna konferencja z Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP oraz Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa seniorów i osób z zespołem otępiennym
- Wspólne webinary oraz działania w związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka Zaginionego

Współpraca w ramach Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi

Handel ludźmi stanowi współczesną formę niewolnictwa i może być przyczyną zaginięcia, dlatego też fundacja od lat aktywnie zajmuje się tym tematem.

Należymy do międzyresortowego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi oraz grupy roboczej ds. monitoringu Krajowego Planu Działań, w skład której wchodzi eksperci reprezentujący instytucje uczestniczące w pracach Zespołu.

Szkolenia w ramach Akademii Dyplomatycznej MSZ

Fundacja od kilku lat prowadzi cykliczne szkolenia konsularne w ramach Akademii Dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W 2023 roku przeprowadziliśmy osiem 1,5 godzinnych szkoleń z zakresu zadań Fundacji ITAKA w ramach seminarium szkoleniowego dla kandydatów wyjeżdżających do pracy na stanowiskach konsularnych w placówkach dyplomatycznych. Szkolenia wyposażyły uczestników w wiedzę na temat zaginięć obywateli polskich za granicą i pomocy udzielanej przez fundację.

Współpraca z grupami poszukiwawczo-ratowniczymi

Stale współpracujemy z Grupami Poszukiwawczo-Ratowniczymi. Grupy Poszukiwawczo – Ratownicze wspierają Policję w prowadzeniu poszukiwań osób zaginionych w terenie otwartym (lasy, łąki, obszary trudno dostępne). Grupy składają się z wyszkolonych ratowników – ochotników, którzy w czasie akcji poszukiwawczych zwykle są wspierani pracą psów poszukiwawczo – ratowniczych. Stale rozwijamy współpracę z grupami oraz podpisujemy nowe porozumienia. W 2023 roku podpisaliśmy porozumienie z Ochotniczą Strażą Pożarną Jednostką Ratownictwa Specjalistycznego w Głogowie i WGPR – Wielkopolską Grupą Poszukiwawczo-Ratowniczą.

Obejmuje ono m.in:

- podjęcie wspólnych działań w zakresie poszukiwania osób zaginionych

- realizowanie wspólnych przedsięwzięć profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie poszukiwań osób wzajemną dystrybucją materiałów informacyjnych i edukacyjnych

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W 2022 r. znacznie Fundacja zintensyfikowała działania i współpracę międzynarodowe. W związku z wojną w Ukrainie do Polski przyjechały delegacje z organizacji z innych krajów i dzięki temu pracownicy Fundacji mieli okazję się spotkać i wymienić doświadczenia oraz nawiązać bliższe relacje.

Przedstawiciele Fundacji biorą udział w cyklicznych spotkaniach organizowanych przez federację Missing Children Europe. Cotygodniowe spotkania na platformie ZOOM miały formę briefingu i aktualizacji spraw zaginięć ukraińskich dzieci. Fundacja ITAKA brała aktywny udział w spotkaniach. Oddelegowane do tego zadania były dwie osoby z ITAKI. W skutek wymiany informacji pomiędzy organizacjami z całej Europy biorącymi udział w spotkaniach udało się odnaleźć kilkoro zaginionych dzieci.

Fundacja ściśle współpracuje z organizacją Magnolia z Ukrainy, która jest ukraińskim operatorem numeru 116 000. ITAKA zaangażowała w tę współpracę również CPOZ KGP.

Pracownicy Fundacji spotykają się z operatorami pozostałych numerów 116 000 na międzynarodowych konferencjach, co umożliwia wymianę doświadczenia i tzw. dobrych praktyk.

W dniach 3-5 lipca 2023 zarząd Fundacji Itaka wziął udział w konferencji mającej miejsce w Brukseli podsumowującej projekt RADAR dotyczący profilaktyki ucieczek oraz w Walnym Zgromadzeniu członków Missing Children Europe.

W dniu 30 listopada 2023 przedstawiciele zarządu Fundacji ITAKA wzięli udział w konferencji organizowanej przed europejską federacją Missing Children Europe oraz francuską organizacją Enfants Disparus. Całodniowe wydarzenie odbyło się w Paryżu, gdzie przedstawiciele organizacji-operatorów numeru 116 000 mieli możliwość wymiany doświadczeń i pracy nad jeszcze skuteczniejszymi metodami poszukiwań zaginionych dzieci. Jest to zjawisko, wobec którego należy podejść w sposób kompleksowy, dlatego podczas trzech tzw. „okrągłych stołów” poruszone zostały następujące kwestie:

- Profilaktyka zaginięć dzieci
- Wspieranie rodzin zaginionych dzieci
- Współpraca międzynarodowa

Obydwa wydarzenia były okazją do poszerzenia wiedzy, wymiany doświadczeń i rozmów z organizacjami-operatorami numeru 116 000 z różnych krajów, m.in. Ukrainy, Belgii, Francji, Holandii, Węgier, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii.

CYKLICZNE SPOTKANIA Z MISSING CHILDREN EUROPE

Od momentu wybuchu wojny w Ukrainie Zespół Poszukiwań i Identyfikacji Fundacji ITAKA bierze udział w cyklicznych spotkaniach online, które początkowo odbywały się co tydzień, a w roku 2023 odbywają

się z regularnością, co dwa tygodnie. Spotkanie organizowane jest przez Missing Children Europe. Podczas spotkań omawiane są poszczególne sprawy zaginionych dzieci, które mają charakter transgraniczny. Każdorazowo są omawiane także sprawy zaginięć w Europie dzieci z Ukrainy.

Ponadto przedstawiciele Fundacji uczestniczą w szkoleniach i webinarach w ramach Akademii Missing Children Europe. Poszerza ona wiedzę i umożliwia wymianę doświadczeń na temat problematyki zaginięć w skali Europy.

WSPÓŁPRACA Z AMBER ALERT EUROP

Fundacja od lat współpracuje z organizacją Amber Alert Europe. Tak jak w latach poprzednich, tak i w 2023 r. Fundacja została zaproszona do wspólnej kampanii organizowanej w związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka Zaginionego. Przygotowana została i przetłumaczona na język polski książeczka dla dzieci „Burcząca przygoda zajączka”. Polskim partnerem kampanii było, poza Fundacją ITAKA, Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP.

Zarząd Fundacji w listopadzie 2024 r. spotkał się z przedstawicielem Amber Alert Europe w Paryżu w celu omówienia potencjalnych obszarów współpracy, czego efektem było złożenie wspólnego projektu do Komisji Europejskiej.

SUKCESY I WYRÓŻNIENIA

Kampania Fundacji Itaka i Screen Network „AI wspomaga poszukiwania zaginionych” zdobyła kolejne dwie srebrne statuetki w kategoriach: „Offline Digitizing” i „Artificial Intelligence” w konkursie Mixx Awards dla najlepszych kampanii cyfrowych roku.